No. 2287. 1854.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden, enz.* FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG, 2 NOVEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

Vereeniging: REGT VOOR ALLEN.

De *Vereeniging* noodigt de Kiezers der Hoofdstad uit, om bij de stemming op Dingsdag 7 November e. k. hunne stemmen uit te brengen: Voor de herstemming tusschen de HH. Jhr. P. H. BICKER en Jhr. Mr. J. R. CORVER HOOFT op:

den Heer **Jhr. P. H. BICKER** (wit stembiljet); en voor de eenige stemming op:

den Heer **A. H. HAFKENSCHEID** (geel stembiljet).

Namens de Vereeniging,
Het Bestuur:
L. J. ALBERDINGK THIJM,
Sekretaris.

Uit hoofde van den Feestdag van *Allerheiligen* zal de TIJD morgen avond niet verschijnen.

AMSTERDAM, 31 Oktober.

Bij een algemeenen oorlog, die al meer en meer dreigt, uit hetgeen thans gebeurt te zullen voortvloeijen, kunnen de kansen voor Nederland zeer verscheiden en zeer wisselvallig zijn. Wanneer de groote volken in beweging geraken en in het bloedbad van vreeselijke veldslagen behalve de palm der overwinning, eveneens de uitbreiding hunner magt zoeken, dan breekt voor de volken van den tweeden en derden rang het uur aan, om op hunne hoede te zijn [illegible] beleefd, dat de vrede tusschen de groote mogendheden hersteld werd ten koste van de kleinere. Als het zwaard beslist over de landkaart van Europa, en dat heeft men altijd te vreezen, zoo dikwerf de groote mogendheden ten oorlog gaan, dan is er niet een enkele kleine Staat, die geen gevaar loopt, als hij zich-zelven niet weet te doen eerbiedigen.

Dat Nederland onder die Staten van Europa behoort, die bedreigd kunnen zijn, behoeft geen betoog. Het ligt zoo zeer in den aard der omstandigheden, dat een ieder het besef daarvan heeft. Intusschen, men denke daarom niet, dat dit besef van de gevaren, die ons van buiten kunnen bedreigen, aanleiding geeft tot iets van datgene, wat ons sterk van binnen zou kunnen maken, althans als wij dat gedeelte der pers, dat zich bij uitsluiting de *nationale* pers noemt, raadplegen.

Men raadplege al de protestantsche organen van de zich met veel ophef noemende partij *Nederland en Oranje*, als de partij van behoud bij uitnemenheid, als de partij, die alleen in staat is om Neerlands onafhankelijkheid en de dynastie van Oranje te handhaven. Wat zult ge er vinden? Veel geroep en luid geschreeuw over hunne vaderlandsliefde, over hunne gehechtheid aan het Huis van Oranje; maar eene daad, een offer daaraan gebragt? Zelden.

Nemen wij een voorbeeld. Er is daar het *Goudsch Kronijkske*, dat wij niet aanhalen, omdat het een *enfant terrible* is. Er zijn meer van die monster-kinderen in [illegible], die uit liefde voor Nederland en Oranje, elken [illegible] beijveren om Nederland en Oranje af te breken. W[illegible] spreken het blad, omdat zijne twee laatste Nom[illegible] aanleiding hebben gegeven tot onze bemerking. [illegible] de bladen van »Nederland en Oranje" is er zeker [illegible] dat een grooter noodgeschrei aanheft ter oorzake van den Europeeschen oorlog, dan het *Kronijkske*. [illegible] het onder den indruk, dat Frankrijk en zee[illegible] begeerige blikken hebben geslagen op onze Niet[illegible] onze kapitalen en onze O. I. Koloniën. ofschoo[illegible] Dat is ook steeds onze vrees geweest; eene [illegible] voor Engeland dan Frankrijk duchten. Van verlossing [illegible] overheersching is voor ons vroeg of laat bezit zullen [illegible]; maar als de Engelschen eenmaal is er geen [illegible] genomen van onze O. I. bezittingen, wij met het [illegible] zij ze ooit zullen los laten. En dat als volk, is dus [illegible] dier koloniën geruïneerd zijn, ook

Dat het *Goudsch Kronijkske* alzoo met ons bezorgd is voor de toekomst, is allezins met reden. Maar welk is nu het middel tot redding voor »Nederland en Oranje," dat door het *Kronijkske* en zijne medestanders wordt aangewend? Geen ander dan *verdachtmaking der* Katholieken. Eene rampzalige taktiek, die het van den *Nederland.* geleerd heeft, welke *Nederlander* ze ontleend heeft aan de *Fakkel*, en welke *Fakkel* ze verspreid heeft in alle protestantsche bladen en blaadjes van allerlei kleur en gehalte, die zich tot taak hebben gesteld Nederland en Oranje te redden van den zoo het heet Ultramontaanschen overmoed, eene schim, waartegen zij in de lucht schermen.

De verdachtmaking der Katholieken, ziedaar het groote en voorname middel, waardoor Nederland bij den toekomstigen algemeenen oorlog zal worden ontrukt aan de klaauwen van de Fransche adelaren en aan de vraatzucht van het Britsche luipaard.

Tot dusverre had het beginsel gegolden: *Vis unita fortior*, eendragt maakt magt. Thans is dat omgekeerd. Men verdeelt het volk. De Katholieken maken 2/5 van de bevolking uit. Haastig jaagt men de overige 3/5 tegen hen op; want de vijand kan weldra komen. En men ijvert om de twee groote deelen des volks tegenover elkander in vijandschap te houden, opdat de strijd van binnen »Nederland en Oranje" magtig make tegen den strijd van buiten!

Daartoe, tot het aankweeken van die binnenlandsche tweespalt, is alle wapen goed. Daar kan zoo groot eene dwaasheid niet gezegd worden, die niet onmiddellijk en gretig wordt aangegrepen, als zij slechts geschikt is, om de Protestanten tegen de Katholieken te verbitteren.

Zoo heeft men ergens, wij weten niet waar, gelezen of gehoord: »de [illegible] Katholieke geestelijkheid heeft," »zegt men, *groote plannen en zou gaarne Nederland en* »*België nog eens weder als één koningrijk zien onder* »*den scepter van hem, die thans België's kroonprins is.*" Fluks wordt dat opgevangen, met buitengewone letters overgedrukt, begeleid van aanmerkingen, bevestigd met tal van veronderstellingen, die als zoo vele waarheden worden uitgestald, met een woord, gebruikt om de Protestanten en het huis van Oranje tegen de Katholieken te verbitteren.

Wat zullen wij daartegen inbrengen? Niets anders dan dat die lieden het er op toeleggen om aan de zaken die rigting te geven, waartegen zij voorgeven te strijden.

Met der daad, als de Katholieken werkelijk zoo weinig vaderlandsliefde, zoo weinig trouw jegens het huis van Oranje bezitten, als onze tegenstrevers dat verzekeren, welk moet dan het rezultaat zijn van hun ijveren?

Den Koning stellen zij steeds voor als den Katholieken vijandig. Het is laster, wij weten 't, en ook de Katholieken weten dat. Desniettegenstaande doen zij wat zij kunnen om dien laster bij de Katholieken in gang te doen vinden. Omgekeerd wordt geen laster ongebezigd gelaten om de Katholieken aan den Koning voor te stellen, als ontrouwe onderdanen, die hem en zijn huis verraden zouden. Ook dit is laster. Maar wij vragen, welk rezultaat er van dien laster te verwachten is? Is die laster in staat om de Katholieken, die 2/5 der bevolking uitmaken, aan 't huis van Oranje te verbinden? Of heeft hij niet veeleer ten doel, om den Koning van de Katholieken, de Katholieken van den Koning te vervreemden? Ja, dat is het onwaardig doel, dat door alle middelen wordt nagestreefd, maar God zij geloofd, niet bereikt wordt en nooit bereikt zal worden, dank zij de onkrenkbare trouw van den Katholiek, die aan zijne koningen gehecht is met liefde om der konscientie wille.

Wat de Protestanten betreft, men weet door hoe veel laster men er in geslaagd is, om tusschen velen hunner en hunne katholieke landgenooten eene klove te doen ontstaan, die soms gedreigd heeft aanleiding tot storing der orde te geven. Zij vermindert, die klove. Maar is juist daarin niet de reden te vinden, waarom men met des te meer onzinnigheid twist en tweedragt tusschen hen stookt? Wij zeggen onzinnigheid? of wat is het anders dan onzinnigheid, wanneer men terugbevend voor de gevaren die van buiten dreigen, die gevaren-zelven gebruikt, om de twee deelen der bevolking tegen elkander in 't harnas te jagen, en alzoo Nederland en Oranje, door twist en tweedragt verscheurd, weerloos te werpen voor den vijand, die men verzekert dat ons weldra van buiten zal komen bestormen?

Dezulken, in plaats van *vrienden* van Nederland en Oranje, noemen wij zijne ergste *vijanden*.

Ontwerp van wet op het lager en middelbaar onderwijs.

VII.

Te oordeelen naar de taal van onderscheidene bladen, is het alsof het wetsontwerp, dat wij bespreken, eigenlijk slechts uit een eenig artikel bestaat, het art. 4. Van geen der overige artt. maken zij melding; geen der overige artt., schijnt hun eenig belang in te boezemen: over dat art. 4 echter zijn zij onuitputtelijk. Wij meenen dat zij onregt doen aan het geheel der wetsvoordragt, met zoo uitsluitend den blik op een enkel art. gevestigd te houden en alle overige bepalingen, waaruit zij bestaat, buiten beschouwing te laten; al willen wij hun van den anderen kant gaarne toestemmen, dat het eenige hunner aandacht waardig gekeurde art. 4 tot de gewigtigste behoort, welke het aangeboden wetsontwerp ons ter overweging heeft gegeven. Men heeft het art. slechts te lezen, om daar overtuigd van te zijn: het luidt aldus:

»De openbare scholen zijn ingerigt voor kinderen van verschillende godsdienstige gezindheden.

»De onderwijzers in deze scholen onthouden zich van iets te onderwijzen, te doen of toe te laten, kwetsend voor de godsdienstige begrippen van eenigerlei gezindheid.

»Het geven van onderwijs in de godsdienst wordt overgelaten aan de kerkelijke genootschappen. Hiertoe zijn de gebouwen voor het openbaar lager en middelbaar onderwijs, buiten de schooluren, voor de leerlingen der school beschikbaar.

»Waar de plaatselijke omstandigheden het toelaten, mogen afzonderlijke openbare scholen worden ingerigt voor kinderen van dezelfde gezindheid."

Derhalve, wat het openbaar lager en middelbaar onderwijs aangaat:

in den regel, gemengde scholen;

in den regel, godsdiensteloos onderwijs;

doch onderwijs in de godsdienst aan de leerlingen der school gegund in de schoollokalen, buiten de schooluren, en

gezindheidsscholen, waar zij verlangd worden en de plaatselijke omstandigheden het toelaten.

Ziedaar de inhoud van het art.; beijveren wij ons het met al de zorg, welke het gewigt der daarin behandelde zaak vereischt, van alle kanten toe te lichten.

De eerste vraag, welke zich daarbij aan ons voordoet, is deze: of door ons aan gemengde scholen de voorkeur kan geschonken worden? of wij met gemengde scholen ook maar in 't minste ingenomen kunnen zijn?

Op het katholiek standpunt, waarop wij het geluk hebben ons te bevinden, en vanwaar ook het aanhangig wetsontwerp door ons beschouwd moet worden, is het antwoord op deze vraag niet twijfelachtig. Neen, gemengde scholen kunnen onze goedkeuring niet wegdragen; neen, met gemengde scholen kunnen wij niet ingenomen zijn. Veel is er wat zich daartegen verzet: het zij genoeg op de twee navolgende gronden ter bestrijding van de gemengde school gewezen te hebben.

Welke is de bestemming van het lager en middelbaar onderwijs? De ontwikkeling en vorming, dus antwoorden wij, van de vermogens, die in den jeugdigen mensch aanwezig zijn. 't Is echter, — behoeft het herinnerd te worden? — ver van onverschillig, in welke rigting die vermogens ontwikkeld en gevormd worden. Hunne ontwikkeling en vorming moet ondergeschikt zijn aan het groote doel van 's menschen bestemming op aarde; aan dat doel, hetwelk hem van zijne prilste jeugd af voor oogen moet gehouden worden, aan dat doel, hetwelk hij boven alles moet leeren liefkrijgen, aan dat doel, waarnaar hij met al de krachten zijner ziel moet geleerd hebben te streven, aan dat doel, waarvoor alleen hij eigenlijk leeft, waaraan hij, door lijden en strijden heen, moet vasthouden, en dat hij tot elken prijs moet trachten te bereiken; met één woord, de ontwikkeling en vorming des jeugdigen menschen moet ondergeschikt

zijn aan het doel, dat den mensch op aarde gesteld is, en dat geen ander is dan »God te kennen, te beminnen, te dienen, om Hem hiernamaals eeuwig te aanschouwen." Is dat zóó, is het zóó, dat de vermogens van den jeugdigen mensch met het oog op dat doel alleen moeten ontwikkeld en gevormd worden, dan volgt daaruit noodzakelijk, dat alles wat tot de ontwikkeling en vorming dier vermogens kan bijdragen, daartoe moet medewerken in den aangeduiden geest. En wat nu daartoe, in pædagogischen zin, bijdraagt? Het antwoord ligt voor de hand: 't is de Kerk, 't is het Gezin, 't is de School. Met gelijke studie, schoon dan ook op onderscheidene wijze, hebben zij gezamelijk zich daartoe in te spannen en moeten zij daartoe onderling overeenstemmen. En schiet een van drieën in zijne verpligtingen te kort; wordt de invloed, welken Kerk en Gezin op de vermogens des kinds oefenen, niet in de school ondersteund; ondergaan die vermogens in de School een invloed, die in strijd is met de werking, welke elders daarop geoefend wordt, — wij behoeven naauwelijks te zeggen, dat zij in dat geval niet dan op onvolledige wijze ontwikkeld en gevormd zullen worden, ja, dat het groote gevaar bestaat, één van beiden, óf dat het kind, voorgelicht door wat het in de Kerk of in 't Gezin vernomen heeft, afkeerig wordt van de School, waar hem geleerd wordt wat in strijd is met het onderwijs, dat hij elders genoten heeft, óf — en dit zal zich wel het meeste voordoen — dat het kind, ingenomen met hetgeen het in de school vernomen heeft, de woorden van den leeraar der Godsdienst en van zijne ouders in twijfel trekt. Geene tegenspraak derhalve tusschen Kerk, Gezin en School; geene mogelijkheid, dat een onderling tegenstrijdige invloed zich bij de ontwikkeling en vorming van de vermogens des jeugdigen menschen geldend kunne maken; daartoe drage én Kerk én Gezin én School op harmonische wijze bij — en geene gemengde scholen derhalve!

Doch ook nog om eene andere reden kunnen wij ze onmogelijk goedkeuren, om deze alles afdoende reden namelijk, dat zij door den H. Vader uitdrukkelijk zijn afgekeurd. Men weet bij welke gelegenheid. Robert Peel wilde het beginsel doordrijven, dat in Ierland het eigen onderwijs opgeheven en daarvoor een systeem van gemengd onderwijs in de plaats zou gesteld worden: gemengd lager onderwijs in gemeentescholen, gemengd middelbaar onderwijs in gouvernements-kollegiën, gemengd hooger onderwijs in eene Staats-universiteit. Het Episkopaat van Ierland was in 't onzekere, hoe zich tegenover den toeleg van den uitstekenden Staatsman, die zoo vaak van de beste gezindheid blijk gegeven had, te gedragen en wendde zich tot den H. Stoel. Het antwoord was eene veroordeeling van het gemengd onderwijs en eene dringende uitnoodiging om al het mogelijke te doen ter verwezenlijking van een volkomen systeem van eigen onderwijs — een systeem van eigen onderwijs, welks eerste schakel de lagere school zou zijn en dat door de vestiging van eene eigene universiteit zou voltooid worden. Welnu, wat ten aanzien van Ierland gold, geldt evenzeer overal elders: het gemengd onderwijs is door den H. Vader veroordeeld.

En toch, helaas! en toch, hoezeer wij ook van ganscher harte met dat oordeel instemmen en de gemengde school niet dan als een groot kwaad beschouwen kunnen — en toch kunnen wij niet te velde trekken tegen de 1e. alinea van het besproken art. 4, volgens welke de openbare scholen ingerigt zullen zijn voor kinderen van verschillende godsdienstige gezindheden. Ingenomen kunnen wij er wel niet mede zijn, wij zullen dit wel niet te herhalen hebben: wie echter op den hier aanwezigen staat van zaken let, zal ze, hoe het hart hem daarbij ook bloede, een noodzakelijk, een onvermijdelijk kwaad moeten noemen. Dat zij dit zijn, willen wij in ons volgend Nommer aantoonen.

Behartigenswaardig is de volgende wenk van de *Arnhemsche Courant*:

»Hetzelfde verschijnsel, bij de armenwet opgemerkt, doet zich ook hier weder voor. Het onderwijs wordt tot eene *partijzaak* verlaagd, en de beginselen, die men verdedigt of bestrijdt, worden op een toon van hartstogtelijkheid besproken, waar de zaak waarlijk niet bij wint. Verwijt op verwijt, beschuldiging op beschuldiging wordt gestapeld, en een systeem van verdachtmaking der bedoelingen, zoowel van de Regering als van de partijen, wordt in praktijk gebragt, dat een' noodlottigen invloed op de onbevangen beoordeeling der hoofdpunten uitoefent. Het onderwijs eene partijzaak! — Gelooft men dan niet, dat *alle* partijen zonder onderscheid een goed onderwijs verlangen en alleen met het oog op de zaak, naar hare beste meening, hare beginselen voorstaan? — Neen, zegt de *Nederlander*; neen, zegt de *Fakkel*; neen, zeggen de speciale, aan het onderwijs gewijde, bladen; bij ieder, die niet denkt als wij, bestaan allerlei nevenbedoelingen om het onderwijs aan partijoogmerken dienstbaar te maken."

Behartigenswaardig is die wenk: de quæstie der reorganizatie van het onderwijs mag niet tot eene partijquæstie verlaagd worden en bij de beoordeeling der aanhangige wetsvoordragt behoort dan ook niet op het uitsluitend partij-belang, maar veelmeer op hetgeen de verschillende partijen, ten aanzien van het onderwijs, billijks verlangen gelet te worden. Doch wordt dit alleen door de opgenoemde bladen te weinig ter harte genomen? En de toon, waarop ook nog andere bladen tegen het wetsontwerp oppozitie voeren, geeft die geen grond tot de veronderstelling, dat het sommigen misschien minder om de afstemming der wet dan om een *échec* voor den minister van Binnenlandsche Zaken te doen is?

Intusschen gelooven wij met de *Arnhemsche Courant*, dat de door de bladen, welke wij bedoelen, aangeslagen »toon van hartstogtelijkheid en van bitterheid weinig geschikt is om de openbare meening voor te lichten en te vormen en de gevoelens omtrent de hoofdzaak tot eenstemmigheid te brengen." Laat ons hopen dat dit meer algemeen dan tot dusverre geschiedt, zal mogen worden ingezien, en dat een van de hoogste belangen der jeugd en der gansche toekomst niet langer aan partij-inzigten en neven-bedoelingen ten offer zal worden gebragt.

Wij vernemen dat de algemeene synode der Nederlandsch hervormde kerk dezer dagen eene aanschrijving heeft gerigt aan de kerkeraden en kollegiën van diakenen, waarbij, met huldiging der hoofdbeginselen in de nieuwe wet tot regeling van het armwezen weggelegd, de kerkelijke armbesturen, en met name de kollegiën van diakenen worden opgewekt, om alle middelen, die onder hun bereik vallen, met bezadigden ernst maar ook met kracht aan te wenden, ten einde het daarheen te rigten, dat de verzorging der armen geheel- en met uitsluiting van elke bemoeijing of ondersteuning van staatswege, tot de *kerk* worde teruggebragt. (*Amst. Cour.*)

Men schrijft uit 's Gravenhage aan de *Amsterdamsche Courant*, dd. 28 Okt.:

»Het berigt, dat HH. KK. HH. prins en prinses Frederik, benevens de jonge prinses, en gevolg, tegen den 29 van hunne buitenlandsche reis te 's Hage zouden terugkeeren, geloof ik, met eenigen grond, te kunnen tegenspreken, en wel het eerste gedeelte voor onjuist, het overige voor onwaar te moeten houden. Er is nimmer plan geweest tot een zoo vroegtijdigen terugkeer van gemeld vorstelijk gezin. Prins Frederik zal *alleen*, en welligt tegen den eersten of tweeden der volgende maand November terugkeeren en aan het huis *de Pauw* afstappen. Ben ik wel onderrigt, dan zal Z. K. H. echter na een kort verblijf naar Berlijn terugkeeren, om later van daar met HD. gemalin en dochter de reis naar de residentie te aanvaarden.

De minister van Finantien,

In ervaring gekomen zijnde dat op nieuw pogingen worden aangewend tot het bevorderen van deelneming hier te lande in eene buitenlandsche loterij, onder den vorm van aandeel in eene Badensche Staats-spoorwegleening.

Waarschuwt bij deze de ingezetenen, om zich te onthouden van alle agentschappen voor buitenlandsche loterijen, van welken aard ook, aangezien het kollekteren, direktelijk of indirektelijk, onder welke benaming ook, voor loterijen, buiten 's lands aangelegd, zelfs het doen uitgeven of verspreiden van eenige berigten, plans of advertentien van zoodanige vreemde loterijen, bij de wet van den 22 Julij 1814 (*Staatsblad* nº. 1), op de daarbij bedreigde geldboete of gevangenisstraf, is verboden; wordende voorts, ten bewijze dat de oprigters of bevorderaars van dergelijke ondernemingen voor de bedriegelijkste kunstgrepen niet terugdeinzen, verwezen naar de mededeeling, voorkomende in de *Staats-Courant* van 14 Junij 1851, nº. 139.

Naar men meent heeft de heer J. des Amorie van der Hoeven, die reeds vroeger eene voetreis van Batavia naar Samarang heeft gemaakt, weder een dergelijken voettogt ondernomen en wel van laatstgenoemde plaats naar den ouden Hindoeschen tempel van Boro Boedoer in de rezidentie Kadoe, van daar naar Soerakarta en terug naar Samarang. Zijn broeder, de heer mr. H. A. des Amorie van der Hoeven, advocaat en procureur te Samarang, heeft hem op dien togt te paard vergezeld.

Het *Handelsblad* bevat een berigt uit Leyden, volgens hetwelk aldaar in eenen ouden boedel eene zeer oude en afzigtelijke schilderij voorkwam, die later bleek eene echte Rembrandt te zijn. Het is het portret van een ouden man, met grijzen baard en forsch gelaat, met eene fluweelen muts gedekt.

Aangaande den verschrikkelijken moord, door een zoon op den vader gepleegd, voor eenige dagen onder Loosduinen voorgevallen, verneemt men met zekerheid nader, dat vader en zoon beiden in nuchteren toestand verkeerden, en hoegenaamd op dien dag geen sterken drank gebruikt hadden. Verder verneemt men, dat de zoon, nadat hij door den vader gesard en getergd was, zoo verwoed moet geweest zijn, dat hij zijne woede nog trachtte te koelen, nadat zijn vader reeds overleden was.

Van goeder hand wordt ons medegedeeld, dat Zr. Ms. stoomschip *Soembing*, hetwelk, volgens vroegere mededeelingen, naar Japan is gestevend, door meer oorlogschepen reeds gevolgd is of ten spoedigste zal gevolgd worden. Het schijnt dus, dat onze regering eindelijk besloten heeft, ten minste de achterman te zijn, daar waar zij ten gevolge van onze vroegere betrekkingen met Japan, had behooren, maar verzuimd heeft, de voorman te wezen. *(N. R. Ct.)*

ROTTERDAM, 29 Okt. Naar men verneemt is, op bevel van den officier van justitie te Rotterdam, de pachter der bank van leening te Schoonhoven, te Utrecht gearresteerd.

VLISSINGEN, 28 Okt. Heden middag ten 12 ure zeilde Zr. Ms. fregat *Doggersbank* naar het Nieuwe Diep, onmiddelijk gevolgd door Zr. Ms. stoomschip de *Cycloop*.

Z. M. heeft tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw benoemd Jhr. Mr. D R. Gevers Deijnoot en Jhr. Mr. F. de Kock, en aan Jhr. C C. A. ridder van Rappard, eerste luitenant van het regement veldartillerie, eervol ontslag uit de militaire dienst verleend.

's GRAVENHAGE, 30 Okt. De Tweede Kamer der Staten Generaal is thans tot hervatting van hare werkzaamheden, zoo als vroeger gemeld is, bijeengeroepen tegen Dingsdag, den 7 November aanstaande.

Dien dag wordt ook, ingevolge de voorschriften der Provinciale wet, in de hoofdplaatsen der verschillende provincien, de najaarszitting van de Provinciale Staten geopend.

— De Hooge Raad der Nederlanden heeft bij arrest van 20 Oktober jl., bepaald, dat, hoezeer bij de artt. 153—156 der Gemeentewet en art. 140 der Grondwet aan den Koning alleen is toegekend het vermogen om *casu quo* de plaatselijke verordeningen te schorsen of te vernietigen, daaruit echter voorzeker niet kan worden afgeleid, dat de regter zou verpligt zijn, om regt te doen op eene plaats-verordening, welke naar zijn oordeel met de wet in strijd is.

— Met den verkoop van aardappelen voor verminderden prijs aan de minvermogenden, wordt op de Hooikade alhier geregeld voortgegaan. De toevloed der menigte is zeer groot. De aflevering geschiedt in de grootste orde. Deze weldadige onderneming brengt de meest gewenschte gevolgen te weeg, daar de verkoopprijs der aardappelen elders in de stad, daardoor mede daalt. De soort en kwaliteit der aardappelen worden zeer geprezen, zoodat menigeen terugkeert, om zich op nieuw van dat levensmiddel te voorzien. De maatregel oefent derhalve aanmerkelijk goede uitkomsten op. Alle hulde moet daarvoor worden toegebragt aan de onbekende ondernemers van dit liefdadig werk.

— Ten gevolge der rijzing van den prijs der Rogge, is het maximum van den prijs van het Roggebrood met eene cent verhoogd, en alzoo bepaald op 16½ cents het Ned. pond. Doch vermits de teruggave plaats vindt uit de spaarkas alhier, ter voorziening in buitengewone duurte van het brood, tot het bedrag van een en eene halve cent, blijft de prijs voor de ingezetenen van 's Gravenhage op 13 cents het Ned. pd.

ALKMAAR, 29 Okt. Ter kaasmarkt van den 27 dezer zijn aangevoerd 440 stapels kaas, wegende te zamen 98,746 Ned. ℔. De prijzen waren: kleine *f* 24.75, commissie *f* 24.75 en middelbare *f* 26,75 per 50 Ned. ℔.

BATAVIA, 7 Sept. Een partikulier schrijven van Montrado, dd. 1 Aug., deelt een dapper wapenfeit van een dier moedige officieren mede, die sedert geruimen tijd op Borneo's westkust met vermetele, telkenmalen weder het hoofd opstekende opstandelingen te strijden hebben. De bazar van Montrado was in den nacht van den 25sten Julij door de Chinesche muitelingen voor het grootste gedeelte in de asch gelegd. Den volgenden dag zag men in de nabijheid van het kongsiehuis Habok, op een afstand van ongeveer 900 passen, twee hunner bentings verrijzen, waaraan zij daags onvermoeid werkten, totdat op den 27sten Julij, des morgens ten 7 ure, door hen een hevig vuur op het kongsiehuis werd geopend. Eene dier bentings bragt zijne projectielen met een vervaarlijk gedruisch tot op een honderdtal passen achter het kongsiehuis; nadat dit eenigen tijd geduurd had, werden de Chinesche aanvallers, geen goed vertrouwen in de uitwerking hunner projectielen schijnende te stellen, en door de onzen niet beantwoord wordende, zoo overmoedig, dat zij met het geweer in de hand, den berg afkwamen, hun oorlogsvaandeltje op 150 passen van het huis plantten en met de ijzeren staafjes uit hunne geweren, dood en verderf in onze gelederen dreigden te brengen.

Dan die euvelmoed was te stuitend voor den dapperen 1ste luitenant van het 7de bataillon infanterie ... Gallas, die terging te vermetel en in aller ijl 55 manschappen van de 2de kompagnie (Inlandsche) van dat bataillon tot zich roepende, stormde hij met de sabel in de vuist, eerst op den vijand en, deze voor hem uitvlugtende, op zijne bentings in, beklom die persoonlijk het eerst, hieuw alles om zich heen neder en dwong door zijne onverschrokkenheid en den moed zijner brave Inlandsche soldaten den vijand, 400 man sterk, met achterlating van eenige dooden, eenige vaatjes kruid, een grooten metalen lilla en drie tjantoes op de vlugt

slaan [illegible] zonder dat hij of de zijnen het geringste verlies ondergingen. Dit voorbeeldelooze wapenfeit verrigtte hij in het gezigt zijner krijgsmakkers, wier hoogschatting hem voorzeker geheel en al ten deele is geworden: Eene hoogschatting, die evenzoo ieder burger van den Staat hem zal toedragen, en zijne dappere daad is weder een bewijs te meer, dat zelfs de overmoedigste en vermetelste vijand terug moet deinzen voor den moed en volharding van Nederlands krijgsmagt.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 30 Okt. Het nieuws uit de Krim bepaalt zich nog steeds tot niet veel bijzonders. Omtrent den uitslag van het bombardement blijft men in het onzekere. Volgens een depêche door den *Moniteur* medegedeeld, hebben de geallieerden twee buitenforten vernield, en waren zij in de verwachting weldra een bres te zullen schieten, die hen in staat zou stellen een bestorming te beproeven.

Op den 25 was men van meening de voorgenomen bestorming te ondernemen, doch er bestaat veel reden om te twijfelen of zij werkelijk op dien dag heeft plaats gehad. Althans in een depêche van vorst Menschikoff afkomstig wordt vermeld, dat op den 25 het bombardement door de landbatterijen met kracht werd voortgezet, zonder evenwel groote schade te veroorzaken; tevens verhaalt de depêche van een uitval door de Russen gedaan, waarbij elf mortieren en acht kanonnen van eene Fransche batterij zouden vernageld zijn geworden. Het kon niet onopgemerkt blijven dat de Russische bevelhebber geen enkel woord rept van de verwoesting der beide forten, er bestaat dus grond om te twijfelen aan de naauwkeurigheid van zijn depêche ook wat het medegedeelde betreft. Doch in ieder geval schijnt het dat de bestorming op den 25 nog geen plaats heeft gehad.

— Omtrent het terugkeeren der Russen naar de Dobrutscha, waarvan bij voortduring gesproken wordt, zijn zooveel verschillende en tegenstrijdige berigten in omloop dat het onmogelijk is, daaromtrent iets met zekerheid te melden.

— Ter beurse heerscht thans niet slechts een groote agitatie, veroorzaakt door de Oostersche quæstie, maar ook door de onbegrijpelijke stoute diefstallen, die er gepleegd worden. Heeft men er eene portefeuille in de hand; hoe stevig men ze vast houdt, men ziet ze verdwijnen. Een beurs[illegible] bankbilletten van 1000 frank, alseen door onzigtbaar wezen uit de hand nemen. Ook telkens verdwijnen horologien, kettingen, ringen, zakboekjes en beurzen, en ondanks de voortreffelijk organizatie der politie, ze heeft tot dusver de schuldigen niet op het spoor kunnen komen.

— Hoewel de brand gisteren morgen te Liverpool nog niet gebluscht was, is ze nogtans in zoo verre bedwongen, dat men hoop voedde bij verdere pogingen dien geheel te zullen meester worden.

— De buit gemaakte kas te Bomarsund heeft eene waarde van 50000 franks, doch bestaat grootendeels in Russisch papier, dat niet buiten Rusland te gelde te maken is. De helft dier waarde is aan Engeland gezonden.

— De Spaansche minister van marine, de heer Salazar, een boezemvriend van Espartero, heeft aan de bevolking der Baskische provincien, waarin hij tot lid der Cortez verkozen was, een manifest gerigt hetwelk de kroon van Isabella II en de eenheid der Spaansche monarchie schijnt te rangschikken onder de zaken van twijfelachtige duurzaamheid. De Baskische provincien hebben lang, om den wille harer *fueros* (of gewestelijke verordeningen en voorregten) gestreden tegen de konstitutionele monarchie, zij verlieten de zaak van Don Carlos eerst toen haar door Espartero bij het verdrag van Vergara het behoud der fueros namens Koningin Isabella II werd gewaarborgd. Daaraan herinnert de heer Salazar in zijn manifest.

In partikuliere brieven uit Madrid wordt gezegd, dat het niet alleen aan de Koningin, maar ook aan de overige ministers mishaagt.

— Rome, 20 Okt. De H. Vader is onvermoeid in het bezigen en aansporen der werkzaamheden welke gedeeltelijk ten nutte, gedeeltelijk ter verfraaijing der hoofdstad dienen. De bouw van de brug welke Albano met Ariccia verbindt is inderdaad een de oud-Romeinsche [illegible] en het daarop gevolgde keizerrijk waardig mo[illegible] D[illegible] de grootste werken van dien tijd evenaarn. Christ[illegible] zich echter de zorg van den Vader der en han[illegible]et, en dra zullen kunsten, archæologie [illegible] op nieuwe dankbaarheid verschuldigd zijn.

— In [illegible] *Post* leest men: Van uit het kamp voor Sebas[illegible] schrijft men, dat al de forten van Sebastopol ka[illegible] hebben; het fort St-Nikolaas is het grootste en sch[illegible] sterkste. Men zegt dat het zwaarste geschut der R[illegible] van 68 is. Kolonel Upton beweert dat de kanonnen [illegible] en de Russen door hun aantal vuurmonden [illegible] overtuigd houden alles te kunnen bedwingen. De geallieerden hebben de waterleiding, die langs Inkermann van Baïdar loopende de stad van water voorziet, vernietigd, 't geen aan de inwoners een grievende ontbeering veroorzaakt. Men schrijft uit Balaklava, dat al de inwoners bevel hebben ontvangen om onverwijld te vertrekken werwaarts zij konden. Men schrijft dien maatregel aan verscheidene oorzaken toe. Eenigen beweeren dat zij de vloot wilden in brand steken, anderen, dat zij de stad wilden verbranden. Wat er van zij, den 20 zijn zij vertrokken.

— De *Times* behelst het volgende: Volgens gedane berekeningen beweert men dat de Engelsche batterijen dagelijks in de stad 23,600 bommen en kogels kunnen werpen, als zij een schot in de tien minuten lossen. — Men heeft van Balaklava een groote hoeveelheid buskruid, kogels en bommen aangebragt. Doch er zijn vele stukken waarvan geen gebruik kan worden gemaakt en die onderweg in de magazijnen blijven. De verbazing der Tartaren bij den aanblik onzer ijverige vrolijke matrozen is in den hoogsten graad grappig. Sir John Burgogne heeft de plaats aangewezen voor het geschut, dat bestemd is om de schepen te beschieten. De aldaar op te rigten batterijen zullen worden voorzien van kanonnen van 8 en 10 duim, op een afstand van omstreeks 1900 yards der schepen. Het vuur der Russen is verleden nacht verminderd en niet zeer levendig op het oogenblik dat ik schrijf (13 Oktober).

ENGELAND.

LONDEN, 30 Okt. Men leest in de *Times*:

»De Engelsche en Fransche troepen zijn nu waarschijnlijk reeds Sebastopol van de zuidzijde binnengedrongen; maar er is alle reden om te vreezen dat zij in eene verwoeste en berooide stad gekomen zijn, die bezwaarlijk eene verblijfplaats voor hen opleveren of verdedigd worden kan. Buitendien is het lot der Russische werken aan de noordzijde der haven nog geheel onzeker, en de hoofdwegen zullen waarschijnlijk tot aan het eind der belegering open blijven voor den aftogt van het Russische leger, tenzij het aan onze oorlogsschepen gelukt de haven binnen te dringen en in hunne magt te krijgen. Dit een en ander weerhoudt ons voor alsnog van beweringen aangaande den verderen loop der krijgsbedrijven maar met het oog op de veilige en voor den aanval zeer geschikte positie, waarin onze artillerie gebragt was, gelooven wij de verwoesting der forten, vloot en arsenalen van Sebastopol als eene reeds gedane zaak te mogen beschouwen."

— Den 26 Oktober des morgens ten half twaalf ure ongeveer is er te Liverpool een brand uitgebroken in een der kelders van eene groote reeks magazijnen in Lancelot's Hey, een der volkrijkste gedeelten der stad, welke kelders opgevuld waren met geestrijken drank, smeer, beerenvet, zwavel, Buenos-Ayres-huiden, harst, terpentijn en andere ligt ontvlambare voorwerpen; terwijl boven die kelders zich magazijnen bevonden met katoen, thee, hennep en andere voor den handel kostbare voorwerpen.

De brand openbaarde zich het eerst in den kelder, waarin spiritualiën waren, en werd daarin een geruimen tijd bedwongen, zoodat men dan ook hoopte, dat het vuur zich daarbij zou blijven bepalen; doch later deden zich bij tusschenpoozen hevige uitbarstingen hooren, waardoor men duidelijk begon in te zien, dat er weinig kans zou zijn, om den brand het verdere voortdringen te beletten, welke uitbarstingen zich daarna elkander spoedig opvolgden, zoodat de lucht met eene ontzettende rookkolom vervuld werd, en de stank van het brandende harst, de smeer, zwavel en het leer, het der toegeschotene menigte benaauwd genoeg maakte.

Ten 2½ ure 's namiddags, stonden reeds zes kelders in volle vlam, hoewel de bovenverdiepingen nog niet aangetast waren. De brandspuitgasten hielden niet op groote hoeveelheden water op de brandende perceelen te geven, die echter onmiddelijk in de riolen afvloeiden, daargesteld om de vochtigheid der kelders tegen te gaan. Ten 3 ure deed zich eene verschrikkelijke ontploffing hooren, waardoor de ijzeren deur van den kelder open en tevens het gewelf aan stuk sprong, want de vlammen verspreidden zich dadelijk in de bovenverdiepingen. Wel verre van te verminderen, zoo luidt eene dépêche, 's avonds ten 9 ure afgezonden, had de brand toen reeds de aangrenzende magazijnen bereikt en bestond er allezins grond om te vreezen, dat het heele carré, dat tien magazijnen, elk van elf verdiepingen bevat, vernield zou worden.

Nadere berigten melden, dat de brand sedert den vorigen avond eene nieuwe phase is ingetreden. De pogingen van de brandspuitgasten schenen eindelijk met goed gevolg bekroond te zullen worden, ware het niet, dat in de bovenste verdieping van het magazijn, waarin de brand reeds was doorgedrongen, zich luchtgaten bevonden, die van het eene einde tot het andere van die reeks magazijnen met elkander korrespondeerden, ten gevolge waarvan het vuur spoedig een weg vond, om zich door het geheele gebouw te verspreiden. Werkelijk werden dan ook hierop de magazijnen van beneden tot boven door de vlammen ingenomen, waarbij zich het gekraak en het geraas der invallende muren in de naauwe straat deden hooren, hetwelk omstreeks ten vijf ure plaats had, terwijl de vlammen van eene massa brandend katoen zich om hoog hieven.

Nopens de oorzaak van den brand deelt men mede, dat een persoon zich met eene brandende kaars naar den kelder had begeven, om een monster terpentijn te halen, en dat de vlam, in aanraking komende met de aldaar aanwezige ontvlambare stof, een ton vuur deed vatten. De persoon, hierdoor verschrikt, liep weg, waardoor het vuur tijd bekwam, om zich verder mede te deelen.

Over het verlies door die ramp veroorzaakt, kan natuurlijk nog niet met veel zekerheid gezegd worden, daar de brand nog hevig voortwoedde. Ondertusschen neemt men nu reeds aan, dat naauwelijks £ 200,000 het geheele verlies zullen dekken.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 39 October. Den 27 en 28 heeft de Moravische katholieke vereeniging te Brünn eene algemeene vergadering gehouden.

— De *Wiener Zeitung* van heden doet eenige mededeelingen omtrent den verblijdenden vooruitgang van het lager onderwijs in Hongarije.

BERLIJN, 30 Oct. Het tusschen den H. Stoel en de Badensche Regering overeengekomen *status quo* schijnt eindelijk na verloop van vier maanden, sedert (gelijk de nieuwsbladen hebben berigt) de nota van den kardinaal sekretaris wegens die zaak door de Badensche regering ontvangen is, voltrokken te zullen worden. 't Is intusschen treurig de opmerking, dat gedurende al dien tijd geen meer vreedzame handelingen tusschen Kerk en Staatsbestuur hebben plaats gevonden.

STADSNIEUWS.

In de 224ste Staats-Loterij zijn in de 5e Klasse bij de 14e Trekking prijzen van *f* 1000 of daarboven te beurt gevallen aan N°. 262 en 18484 ieder *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 31 October.

BEVALLEN (27 Oct.): J. C. D. Geykema, geb Hansen, Z. (28 Oct.): J. D. Vorst, geb. van der Hout, Z. — (29 Oct.): M. S. Abbink, geb. Sparenberg, Z. - S. B. Muller, geb. Reinhard, Z.

OVERLEDEN (26 Oct.): Jhr. A. W. baron van Brienen — (27 Oct.): J. Tiggers, 39 j.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		28 OCT. 4½ u. gebl.	30 OCT. 4½ u.			gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	$58\frac{15}{16}$	58¾	à	$58\frac{15}{16}$	58⅞
Dito Dito	3 ″	70⅝	$70\frac{1}{16}$	″	70⅛	$70\frac{1}{16}$
Dito Dito	4 ″	88¾	88½	″	88¾	88⅝
O. I. Leening 1844	4 ″		88⅛	″	88⅜	88⅛
Amortisatie	3½ ″		87	″		
Handel-Maatschappij	4½ ″	122	121¼	″		
Aand. Arnh. Spoorweg	4½ ″		101	″		
Dito Hollandsche dito				″		
Obligatiën	4½ ″			″		
Maatschappij van Weld.	4 ″			″		
Aand. Ned. Bank.	″			″		
België, Certifikaten	4½ ″			″		
Dito	2¼ ″	48		″		
Dito *Rothschild*	2½ ″	48¼	48¼	″		
Frankrijk, Obligatiën	3 ″			″		
Spanje, Nieuwe 3 pCt., thans	1 ″	$18\frac{1}{16}$	18	″		
Nieuwe	3 ″			″		
Binnenlandsche	3 ″	$32\frac{7}{16}$	32¼	″	$32\frac{5}{16}$	$32\frac{5}{16}$
Cert. Coup. Sp. Com.		5¼	$5\frac{5}{16}$	″	5¼	5¼
Amortisable Schuld			$4\frac{1}{16}$	″		
Portugal, te Londen	3 ″	$36\frac{1}{16}$	$35\frac{15}{16}$	″	36	36
Dito Uitgestelde				″		
Rusl., bij *Hope en C°.*	5 ″	98½	98⅜	″	98½	
Dito A°. 1828—1829	5 ″	98⅝	98¼	″	98⅝	
Negot. 1831 en 1833	5 ″		81½	″		
Nieuwe Engelsche	4½ ″	83	82¾	″	83	
Negot. 1840	4 ″		73	″		
Dito *Stieglitz*	4 ″	72½	72½	″		
Dito Nieuwe	4 ″			″		
Certifikaten te Hamburg	5 ″			″		
Inschr. op 't Grootboek	6 ″			″		
Dito Certifikaten	6 ″		56⅝	″	56⅝	
Polen, Obligatiën	4 ″			″		
Aandeelen 1835			138½	″		
Oostenrijk, Metalliek	5 ″	66½	65¼	″	65⅞	
Dito 1847	2½ ″	$33\frac{5}{16}$	32⅞	″	33	
Dito 1851 en 1852	2½ ″	$33\frac{5}{16}$	32⅞	″	33	
Dito Nieuwe	5 ″	75¾	75⅜	″	75⅝	
Dito 1854	″	75¾	75½	″	75⅝	
Weener Bank	5 ″			″		
Dito	4 ″	58¾		″		
Aand. met Loting fl. 250	*f*			″		
Nieuwe dito 1854		238		″		
Pruissen	4½ ″			″		
Amerika, Bank-Aktien Cert.	″		3⅝	″		
Dito Oblig.				″		
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5 ″			″		
Sardinië, te Londen	5 ″			″		
Denemarken, dito	5 ″			″		
Louisiana, te Londen	5 ″	99½		″		
Brazilië	5 ″		97	″		
Dito 1843	5 ″			″		
Mexiko, te Londen £ 100	3 ″	$21\frac{9}{16}$	$21\frac{7}{16}$	″	21⅝	$21\frac{7}{16}$
Dito Onbepaalde	3 ″	$21\frac{9}{16}$	$21\frac{7}{16}$	″	21⅝	$21\frac{7}{16}$
Peru	4½ ″		68⅝	″		
Grenada, dito à £ 100	2¼ ″		15⅛	″		
Dito Uitgestelde				″		
Ecuador				″		
Venezuela, te Londen	3¾ ″			″		
Dito Uitgestelde	1 ″			″		
Thesaurie	5 ″			″		

Bij tamelijk veel affaire in Hollandsche, Oostenrijksche en Spaansche fondsen, was de markt zeer gedrukt, ten gevolge van eenige verkooporders.

Koers van het Geld. Beleening 3 pCt., Prolongatie 2½ pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f 55$\frac{15}{16}$	Livorno	2/m.	f 38$\frac{1}{4}$
»	zigt	» 56$\frac{1}{16}$	Napels	»	» 84
Bordeaux	2/m.	» 55$\frac{1}{2}$	Petersburg	»	» 1.70
»	zigt	» 55$\frac{3}{8}$	Weenen	6/w.	» 28$\frac{1}{2}$
Madrid	3/m.	» 240	Augsburg	»	» 35$\frac{1}{4}$
Cadix	»	» 240	Frankfort	»	» 99$\frac{3}{8}$
Seville	»	» 237	Hamburg	2/m.	» 35$\frac{1}{4}$
Bilbao	»	» 238	»	zigt	» 35$\frac{9}{16}$
Lissabon	»	» 40$\frac{3}{4}$	Londen	2/m.	» 11,65
Porto	»	» 40$\frac{3}{4}$	»	zigt	» 11,75
Genua	2/m.	» 45$\frac{3}{4}$	Rotterdam	»	» $\frac{1}{4}$

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 30 Oct. Belg. leen. 2$\frac{1}{2}$ pc. —, 1840/1842 4$\frac{1}{2}$ pc. 90$\frac{3}{4}$; 1848, —; Spanje 1—3 pc. 17$\frac{5}{8}$; Binnenl. 3 pc. 32$\frac{3}{4}$; Romeinen 5 pc. 85; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 68$\frac{3}{4}$

PARIJS, 29 Oct. Fransche 3 pc. 73.65; 4$\frac{1}{2}$ pc. 98 —; 3 pc. Spanje 33$\frac{1}{4}$; id. 1 pc. 18$\frac{1}{4}$; Met. 5 pc. 83$\frac{1}{4}$; Rom. Leen. 87$\frac{3}{8}$.

MADRID, 27 Oct. 3 pc. Schuld 33.85; id. 1 pc. 17.85.

LONDEN, 29 Oct. Consols 94$\frac{3}{4}$; 3 pc. Spanje buitenl. 37$\frac{1}{4}$; 1 pc. dito 18$\frac{1}{4}$; Comité-Bewijzen 5$\frac{1}{4}$; Passive 4$\frac{3}{4}$. 5 pc. Rusl. 95$\frac{1}{2}$; 4$\frac{1}{2}$ pc. dito 85; 4 pc. Holl. 90$\frac{1}{2}$; 2$\frac{1}{2}$ pc. id. 60$\frac{1}{4}$; 5 pc. Sardinië 88$\frac{1}{2}$; Brazilië 98$\frac{1}{2}$; 4$\frac{1}{2}$ pc. Peru 71; Gren. uitg. 5$\frac{1}{2}$; id. werk. 16; 3 pc. Mexiko 24$\frac{3}{4}$; 4 pc. Portugal 40$\frac{1}{2}$; Turkije 2; Ecuador —; Wissel op Amst. —.—.

WEENEN, 29 Oct. Met. 5 pc. 83$\frac{1}{2}$; id. 4$\frac{1}{2}$ pc. 72$\frac{3}{8}$; Bank-Aktien 1220; Wissel op Londen 11.49, Amst. —; Parijs 141$\frac{1}{4}$; Goud 26$\frac{3}{4}$; Zilver 23$\frac{1}{2}$; Nieuwe Leening 96$\frac{3}{4}$.

BERLIJN, 29 Oct. 3$\frac{1}{2}$ pc. Pr. Staatsch. —; 4$\frac{1}{2}$ pc. Rusland 81$\frac{3}{4}$; id. 5 pc. 92$\frac{3}{4}$.

HAMBURG, 29 Oct. Spanje 3 pc. 68$\frac{1}{2}$; id. 1 pc. 17; Rusl. 5 pc. 90; 3 pc. Mexikanen 15$\frac{7}{8}$; Wissel op Amst. —.—; Londen kort —.—.

FRANKFORT, 29 Oct. 5 pc. Met. 63$\frac{1}{2}$p; 3 pc. Spanje binnenl. 31$\frac{7}{8}$; id. 1 pc. 17$\frac{1}{16}$; Wissel op Londen 3/m. 116$\frac{7}{8}$; Amsterdam —; Parijs 92$\frac{7}{8}$; Weenen 97$\frac{1}{2}$.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek	f 24,35	a 40	Pruissische	f	35$\frac{1}{4}$ a —
Napelsche	- 25,30	,, —	Spaansche	—,—	,, —
Div. in £St.	- 11,65	,, —	Hamb. Russ.	-	35$\frac{3}{8}$,, —
Eng. Russen	- 11,65	,, —	Russ. in Z. R.	-	34$\frac{3}{8}$,, —
Fransche	- 55$\frac{7}{8}$	,, —	,, Pap. ,,	-	— ,, —
Belgische	- 55$\frac{7}{8}$	,, —	Pools. in Fl.		26$\frac{3}{8}$,, —

Coup. Spanje Buitenl. f 11 62$\frac{1}{2}$.

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à f 40 per Stuk	f	9.65	a 9,75
Oude Gerande Dukaten	»	5,55	» 5,65
Wigtige Souvereinen	»	11,70	» 11,80
» Pistolen	»	9,55	» 9,65
Stukken van 20 Francs	»	9,35	» 9,45

Baren Goud en Specien à f 1442,60 per Ned. ℔ fijn 9$\frac{3}{4}$ à 10$\frac{1}{4}$ pc.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters	per Stuk f	2,55	à 2,60
Stukken van 5 Francs	»	2,33	» 2,36
Brabandsche Kroonen	»	2,65	» 2,70
Fransche	»	2,70	» 2,75
Pruissische Daalders	»	1,75	» 1,78
Zilver 1000 à 980	f	—,—	à —,—
» 900 » 700	»	104,20	» 104,70

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 31 Oktober.

VOORRAAD bij de Nederlandsche Handel-Maatschappij in alle Havens.

1853. Onverkocht op ult. Oct.	119,700	Balen.
Op heden onverkocht.	87,630	„
Onafgehaald uit de laatste Veilingen	136,475	„
Op Ontvang-Cedullen	89,872	„
Afgeleverd in deze maand.	105,306	„

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 30 Okt. Tarwe merkelijk lager; 128 ℔ b. Poolsche f 450.

Rogge genoegzaam niets in omgegaan en mede flaauw 125 ℔ Pommer f 345.

Garst en Haver zonder handel.

Boekweit in een doen; 120 ℔ n. Gordijker f 270.

Op 9 vaten Olie in Oct. ek. 77 &c. *Lijnzaad* een doen: 108/9 ℔ Archangel f 365. *Raapolie* op 6/w. f 46$\frac{1}{2}$; Vliegend f 45; 1°. Nov. ek. f 45$\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$; Dec. f 44, 3$\frac{1}{2}$; Mei f 43. *Lijnolie* op 6/w. f 42$\frac{1}{4}$; Vliegend f 41. *Hennepolie* op 6/w. f 46$\frac{1}{2}$. *Raapkoeken* per 1040 st. f 83, 85. *Lijnkoeken* per 104 st. f 12, 15$\frac{1}{2}$.

ROTTERDAM, 30 Okt. Tarwe. Puike N. Zeeuws., Vlaams. en Overm. f 398, 420; Middelsoort f 375, 395; Blaauwe dito f 398, 368; Zomer dito f 322, 368. — 152/2 ℔ witb. Poolsche f 475; 156/2 ℔ oude dito dito f 500; 156, 157/2 ℔ jarige [illegible] f 465, 470; 160, 162/2 ℔ N. Hoogl. Kleefs. f 460, [illegible] 160; 161/2 ℔ Dito Bovenlandsche Ris f 465; 168/3 ℔ [illegible]. — Rogge. Zeeuwsche en Vlaamsche f 300, [illegible] f 317, 320. Zeeuwsche en 144/2 ℔ Archangel f [illegible] Zeeuwsche en Vlaamsche Winter 1854 f 201, [illegible] f 201 f 210. — Haver. Zeeuwsche en Polder Korte f [illegible] dito en dito Voeder f 108, 120, Ligte dito f [illegible] Boekweit. Noordbrabandsche op 140/2 ℔ f 240, 243, 245 f 249, 250; Vlaamsche f 245; jarige Mechelsche f 246; Rijn f 245. — Boonen Zeeuwsche Paardeboonen f 237, 249; Duiveboonen f 261, 278; Walchersche Witte f 398, 405; Zeeuwsche dito f 353, 390; Walchersche Bruine f 360, 375; Zeeuwsche Bruine f 338, 353. — Erwten. Walchersche Blaauwe f 330, 360; Zeeuwsche dito f 330, 345; dito groote f 330, 375; dito Witte f 315, 330; dito Graauwe f 293, f 315; Geldersche dito f 383, 435. — Lijnzaad prijshoudend; 110/111 ℔ Calcutta f 415; 106/107 ℔ Archangel f 360. In veiling: 106/107 ℔ Koningsberger f 328 verkocht en opgehouden. — Kanariezaad ruim 50 Cents hooger. Noteren f 10$\frac{1}{2}$, f 12. — Bruin Mosterdzaad f 19, 20, Geel dito f 17, 19 per Mud. — Raapkoeken f 83, 86. Lijnkoeken f 120, f 150 per 1040 St.

Ter Beurze is verkocht: Tarwe. 158/2 ℔ Bovenlandsche f 455; 159/2 ℔ Hooglandsche Kleefsche f 460; 160/2 ℔ dito dito f 465. — Rogge. 146/2 ℔ Archangel f 315, 320; 140, 142, 141/2 ℔ dito f 300, 305, f 311. — Gerst. 126/2 ℔ Nieuwe Vriessche Winter f 221, 223; 126/2 ℔ Archangel f 300; 127/2 ℔ Liebau f 325.

ANTWERPEN, 30 Okt. *Koffij.* Heden zijn verhandeld 2300 balen Domingo à 30$\frac{1}{2}$ in consumtie.

Granen. Over het algemeen slap zonder noemenswaardigen handel.

BORDEAUX, 27 Okt. *Voorloop.* 3/6 op fr. 210 gerezen.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 30 Oct. C. P. Kuiper, Admiraal Jan Evertsen, Padang, l. v Mauritius.

HELVOET, 30 Oct. J. Koning, Jacob Cats, Akyab, 1 v. Brouwershaven.

UITGEZEILD:

TEXEL, 30 Oct. B. K. Schut, Jacob Synes, Nantes.

HELVOET, 30 Oct. W. van Duin, Ma ia en Adriana, Philadelphia.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 31 Okt. vertrokken:

Frankfort en Coblentz W. Pfaff, Frankf. N°. 7.
Dusseldorp & Neus F. van Duinen, Goede Verwachting.

KEULEN, 30 Oktober aangekomen:

H. Felten van Amsterdam met 3604 centenaren.

Rijnhoogte	ARNHEM	30 Okt.	1 el	9	duim
	KEULEN	30 „	10 vt.	1	„

PRIJZEN DER PERCEELEN,

Geveild op Maandag 30 October, in het O. Z. Heeren Logement.

1. Een Huis en Tuin, waarachter Koetshuis, Stalling en Erve, Keizersgracht, CC 726, en Kerkstraat, CC 637; f 39900, f 3000, L. de Bull.

2. Een Huis en Erf, Keizersgracht, LL 239; f 9500, f 3500, J. B. Plaat.

3. Een Huis en Erve, Schapenplein, D 58; f 7850, f 100, P. D. Lusink, Jr.

4. Een dito, Achtergracht, W 643; f 2725, f 100, T Sanders, Jr

5. Een dito, naast het voorgaande Perceel, W 642; f 1000, f 10, J. F. Schutte.

6. De helft in een Huis en Erve, Bloemstraat, DD 251; f 1175, f 50, R. W. Hartgerink.

7. Een Huis en Erve, Nieuwstraat, H 540; f 4400, f 100, F. Reijsenbach.

8. Een Huis, Achterhuis en Erve, N. Z. Achterburgwal, G 234; f 2400. } f 6750, f 70,

9. Een Pakhuis en Erve, als voren, G 233; } C. H. Gijselman f 4350.

10. Een Pakhuis en Erve, N. Z. Voorburgwal, H 532; f 3000, f 100, P. D. Lusink, Jr.

11. Een Huis en Erve, Haarlemmerdijk, UU 291; f 2225 f 30, P. Palmboom

13. Een Huis en Erve, Nieuwezijds Armsteeg, L 467; f 1275, C. Ament.

14. Een Pakhuis en Erve, Regt-Boomsloot, O 290; f 4000, f 5, Opgehouden.

15. Een Huis en Erve, Prinsengracht, LL 318; f 10350, H. Heije.

19. De Boeren-Hofstede *Noordlust*, aan den Amstelveenschen Weg, Gemeente Rietwijk en Rietwijkeroord en Nieuwer-Amstel, groot b. 40.6970; f 19500, f 100, Opgehouden

20. De Boeren-Hofstede *Rietwijk*, in Rietwijkeroord, Kanton Nieuwer-Amstel, groot b. 31.1890; f 15600, f 400, J. A. Jolles, Jr.

21. Een Huis en Erve, Lijnbaansgracht, BB 275; f 3400, f 100, R. W. Hartgerink.

22. Een dito, St. Anthonies Breestraat, C 69; f 1925, J. A. van Minden.

23. Een Huis, Tuin en Erve, Bloemstraat, DD 285; f 800. } f 1512, f 70,

24. Een Huis en Erve, naast het voorg. Perc., } B. H. Evers. DD 286; f 712.

25. Een dito, Wijdesteeg, F 131; f 1800, J. F. Schutte.

27. De Opstand van een Gebouw, vroeger Stads-School, Lijnbaansgracht, PP 302; f 1200, J. H. [illegible]

N°. 12, 16, 17, 18 en 26 zijn niet geveild.

Advertentiën.

Een jong Mensch, 28 jaren oud, [illegible] van goede familie en van goede informatien voorzien, de Fransche en Duitsche talen goed sprekende, wenschte eene betrekking te vinden, onverschillig waar, doch het liefst in de provincie Noord-Brabant of Limburg [illegible], daar hij het grootste gedeelte [illegible] Europa [illegible] en vooral in onze [illegible], overal goed bekend [illegible], die hem een goed burger bestaan [illegible]. Franco brieven worden verzocht onder letter J. M. bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN, Uitgever dezer Courant. (343)

De Hoog-Wel-Geboren Heer RUDOLPH Baron VON D[illegible] PENBROICK-GRÜTER te *Gütersloh* (Westfalen) leed sedert verscheidene jaren aan slechte spijsvertering, obstructiën, spleen en verstandsverbijstering, en ofschoon, zoo als ligt te begrijpen is, niets onbeproefd werd gelaten om hem zijne gezondheid terug te geven, bleef zijn toestand dezelfde. Voor circa vier weken begon hij de **Revalenta Arabica** te gebruiken met het gelukkigste gevolg. Hij is nu radikaal hersteld en verheugt zich in het bezit eener volmaakte gezondheid. Uit gevoel van blijdschap en dankbaarheid zond hij in een eigenhandig schrijven, gedateerd *Gütersloh*, 24 October 1854, aan de Heeren BARRY DU BARRY & C°. het berigt van zijne herstelling met het verzoek ten nutte van het algemeen daaraan publiciteit te geven.

Dat de **REVALENTA** eenen bijzonder heilzamen invloed op de spijsverterings-organen uitoefent, daarvan kan zich iedereen, ziek of gezond, spoedig overtuigen; hij gebruike het slechts acht dagen achtereen enkel voor ontbijt, en wij zijn overtugd, dat de eetlust grooter, de functies geregelder, het bloed ligter, borst en hoofd vrijer zullen zijn dan gewoonlijk.

De **REVALENTA** geneest de volgende ziekten, die uit eene slechte spijsvertering ontstaan, als: Hardlijvigheid, roode loop, onregelmatigheid in de verrigtingen, verstoppingen, zuur, kramp, buikpijn, stuipen, maagwinter, maagkanker, diarrheae, zenuwziekte, galachtigheid, aandoeningen van lever en nieren; windzucht, opgezetheid, hartkloppingen, zenuwachtige hoofdpijn, aangezigtspijn, aanhoudende branderigheid, prikkeling van nieren en blaas, graveel, roos, vallende ziekte, doofheid, suizen in het hoofd en in de ooren, ijlhoofdigheid, pijn tusschen de schouderbladen en in bijna alle deelen van het ligchaam, slepende ontsteking en verzwering in de maag, huiduitslag, scheurbuik, koorts, klierziekte, onzuiverheid, bloedarmoede, tering (wanneer zij niet hopeloos is), waterzucht, influenza, griep, misselijkheid en braking gedurende de zwangerschap, na het eten en op zee, neerslagtigheid, milzucht, algemeene verzwakking, verlamming, verschillende rhumatische aandoeningen, jicht, hoest, aamborstigheid, benaauwdheid op de borst, slijmziekte, ongedurigheid, slapeloosheid, beving, afkeer van de zamenleving, ongeschiktheid tot studie, zinsverbijsteringen, verlies van het geheugen, duizeling, ophooping van bloed naar het hoofd, uitputting, mismoedigheid, ongegronde vrees, besluiteloosheid, wanhoop, zucht tot zelfmoord, waanzin, eene menigte andere ziekteverschijnselen, die men niet weet te noemen noch te rangschikken. Zij neemt de oorzaak der Ziekte weg, door de spijsverteringswerktuigen te herstellen en de sappen te verbeteren.

Zij is bovendien het beste voedsel voor [illegible] zwakken in het algemeen, daar het zelfs in de zwakste magen niet verzuurt, noch strijdig is met eenen gewonen leefregel of goed krachtig voedsel. Bij kinkhoest, mazelen, kinderpokken en waterpokken maakt ze alle medicijn overbodig, daar zij alle branderigheid en koortsachtigheid wegneemt.

De prijs der **Revalenta** is 87$\frac{1}{2}$ c., f 2, f 3[illegible] f 8, f 16; zij is te verkrijgen in het **Verkoophuis** en de bekende Dépôts. (3[illegible]

(354) Bij J. KAMTHOUT Gz. te *Tholen*, is in druk *Franco* aanvraag *à Contant* te bekomen:

MIS, voor 3 Stemmen en Orgel en Volledig **LOF** v[illegible] 't H. Sacrament voor 3 Stemmen en Orgel, beide m[illegible] alle afzonderlijke Zangpartijen, gezamenlijk voor f 7[illegible]

(353) Bij L. VAN GEMERT, te Waalwijk, [illegible] het li[illegible] en mede bij Gebr. VERHOEVEN te 's Bosch verkrijgbaar:

Vereeniging van Gebeden [illegible] van God te zoeken de Dogmatieke Verklaring van de Onbevlekte Ontvangenis der H. Maagd Maria, ad 5 Cts.

Handboek van het Genootschap van O. L. Vrouw Verzoenster van Salette ad 7$\frac{1}{2}$ Cts.

in portiën toegediend **GEKRUIDE ZIELESPIJS,** door Pastoor

Een volks- leer- en leesboek over de christel. Godsdienst.

Van dit echte volksgeschriftje is thans de 13e portie, handelende over de vraag: *Of het bestaan van [illegible] niet tegen Gods goedheid strijdt?* — aan abonné's verzonden, en blijft er voortdurend gelegenheid tot inteekening, bij alle Boekhandelaren des rijks, à f 1.00 de zes portiën (of stukjes.)

Nieuwe prospectussen zijn in de meeste steden bij [illegible] of ten minste bij een Boekhandelaar voorhanden, op aanvrage in elk geval *gratis* verkrijgbaar.

H. Geestelijken, vooral ten platte lande, die om [illegible] goede zaak of om mijn persoonlijk belang, genegen zijn de **ZIELESPIJS** verder te helpen verspreiden, kunnen over een grooter getal Prospectussen beschikken, en gelieven zich voor het overige, liefst spoedig, tot den Uitgever in verbinding te stellen.

ARNHEM, Oct. 1854. De Uitgever,
(318) W. THEOD. [illegible]

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.